

ΤΟ ΕΙΚΟΝΙΣΜΑ

Σ' ἔνα μικρό θρονάκι κάθεται ἡ ἐμφρηγή ἑβραιοπόύλα βαστάζοντας στήν ἀγκαλιά της τὸ μικρὸν τῆς τάγγελούδι. Τὸ σφίγγει στὰ χέρια τῆς μὲ τὸν πιὸ δυνατὸ πόνο τῆς μάννας κι ἀφίνει ἀπαλὰ τὰ μάτια τῆς νὰ τὸ χαῖδεύουνε. Ήδεις νὰ χύσῃ μὲ τὴ ματιά τῆς ἀλη τῇ μητρικῇ στοργῇ, ποὺ μέσα τῆς ἔχειλι-ζει καὶ νὰ κάνῃ τῇ μικρή του ὑπαρξή νὰ νοιώσῃ τὴ μεγάλη αὐτὴ ἀγάπη. Στοῦ μικροῦ τέμορφο προσωπάκι ἀνθίζει κάποιο χαμόγελο μαζὶ μὲ τ' ἄνθισμα τῆς ἀθωάτης. Ἐκείνη φαίνεται βιθισμένη σὲ κάποιο γλυκὸ δινειροπόλημα. Ἡ γαλήνη, πούναι χυμένη στὰ μάτια τῆς, στὸ πρόσωπό της, δὲ φανερώνει ταραχμένη σκέψη καὶ τῇ ἀτυχῇ περασμένη τῆς ζωῆ—τουλάχιστο αὐτὴ τῇ στυγμῇ—δὲ φαίνεται νὰ ξαντανεύῃ μπρός της. Οὔτε καὶ ἡ μικρούλα ὑπαρξή, ποὺ τὴν κρατάει μ' ἀγάπη στὰ χέρια τῆς, φαίνεται νὰ τῆς θυμικῆς τὸν παλιὸ της τὸ σύντροφο, ἐκείνο τὸν καλέ τῆς ἑβραιο, ποὺ τὸν ἀφίσε γιὰ ν' ἀκολουθήσῃ τὸ φτωχὸ μὰ μεγάλο καλλιτέχνη.

Περάνε τὴ ματιά τῆς ἀπὸ τὰ μάτια τοῦ παιδιοῦ τῆς βαθειά ὡς τὴν ψυχή του καὶ μὲς σ' αὐτόνε τὸν ἀθώο κόσμο ποὺ φτερούγιζον ἀγγελούδια, μπαίνει σὸν ἀχτίδα ξωντανή καὶ ἡ δικιά της. Ἐκεὶ ἔχεινται δλότελα καὶ μὰ ἀγνότη παρθενικὴ σκεπάζει τὴν αἰθέρια μορφή της.

Ο λάτρης τους, δὲ δυνατὸς ζωγράφος ποὺ πάντα σιμά τους ἀγρυπνούσσε, μπροστὰ σ' αὐτὸν τὸ ὑπέροχο ξωντανὸ εἰκόνισμα, ἔνοιωσε στήν καλλιτεχνικὴ ψυχή του κάτι τὸ θεῖο, κάτι τούλεγε νὰ τ' ἀρήσῃ ἀθάνατο. Χωρὶς ν' ἀργοπορήσῃ μὲ τὸ πινέλο του ἀρχίζει νὰ ξαναξωντανεύει τέλεια αὐτές τις δυδύπάρξεις.

Μέρες καὶ μέρες ζωγραφίζει ἀκούραστα δὲ καλλιτέχνης τὸ τριανταφυλλένιο πρωὶ καὶ τὸ χλωμὸ δακρυσμένο βράδι, τὸν βρίσκει μπροστὰ στὸ οὐράνιο σύμπλεγμα, τῶν ἀνθρώπων ποὺ λάτρεψε.....

-><-

Ἀργοπεθαίνουν αὐτές οἱ δυδύπάρξεις μιὰ τρομερὴ ἀρρώστεια—ἀπὸ καιρὸ—σιγοσθήνει δλοένα τὸ καντίλι τῆς ζωῆς τους. Ἡ εἰκόνα είναι ἔτοιμη κι δὲ καλλιτέχνης βιθισμένος σὲ μιὰ θεῖα ἔκσταση συγκρίνει μὲ τὴ ματιά του κάθε γραμμή της μὲ τὸ ξωντανὸ εἰκόνισμα πούχει μπροστά του. Τὸ δημιούργημά του είναι τέλειο, νοιώθει τὸν ἀκιντό του νικητῆ καὶ σὸν δυνειρὸ διαβαίγουνε μπρός του δάφνες καὶ δόξες. Μὲ μιὰ ἀνίκητη δρμή πέφτει γονατιστὸς μπροστὰ στὸ πρόσωπο τῆς ζωγραφιᾶς του, ποὺ φαίνεται ἀποκοιμισμένο, μὰ μιὰ ἀνατριχίλα τὸν ἐσπρωῆς μα-

κριὰ ἔταν τὰ χέρια καὶ τὰ χεῖλια του ἀγγίσανε δυδύωματα παγωμένα. Εἶτανε πιὰ ἀργά! Οἱ φυγὴς πετάξανε ἀπὸ τὰ δυδύ ἐκεῖνα κορμιὰ στὸ δημιούργημα τοῦ ζωγράφου κ' ἐκεὶ θὰ μείνουν ἀθάνατες.

Ο δυστυχισμένος καλλιτέχνης τρελλαῖνεται κι ἀφίνοντας ἔρημα καὶ γκρεμισμένα τὰ μεγάλα του ἔργα, τεύγει μακριὰ—κι αὐτὸς δὲν ξέρει γιὰ ποῦ...

-><-

Τὸτερα ἀπὸ πολλὰ χρόνια τὸ τελευταῖο ὑπέροχο καλλιτέχνημα τοῦ μεγάλου ζωγράφου βρίσκεται κρεμασμένο στὸ τέμπλο κάποιου μοναστηρίου. Κάποιος πλούσιος τὸχε ἀγοράσει ὅταν πουλιόντανε μαζὶ μὲ τὰλλα ἔργα καὶ τ' ἀφίέρωσε σ' αὐτὸν τὸ μοναστήρι. Ἡ πεποίθηση τοῦ πλούσιου εἴταν πὼς ἡ ιδέα τοῦ ζωγράφου ἔδινε τὴν Παναγιὰ μὲ τὸ Χριστό.

Ἐκείθε μιὰ μέρα σκυφτὸς διάβανε κάποιος δικιάτης· δὲ ἥλιος εἶχε δύσει καὶ μέσα στήν ἔρημια ἀλλοιο καταφύγιο δὲν εὑρίσκει παρὰ τὸ μοναστήρι. Οἱ καλογέροι πρέθυμοι τοῦ δειξανε πὼς Ηλέουνε νὰ τὸν φιλοξενήσουνε, μὰ κείνος ἀρνήθηκε μαρτυρώντας τὴν ἑβραϊκὴν πίστη του. Ήτεσσο σ' ἔνα παράμερο κελιὸν κακούραση γιὰ κείνη τῇ νύχτα.

Τὸ προῖτ σὸν ἔημέρωσε περνώντας ἀπὸ τὸ ἐκκλησάκι ἀθελα κοιτάζει στὸ βάθος του, καὶ σὰν κάτι νὰ τοῦ κάρφωσε τὴ ματιά, ἔκοιταζε ἐπίμονα σ' ἔνα σημάδι. Τότε ἔνοιωσε μιὰ δύναμη ἀνίκητη νὰ τὸν τραβεῖται κεί πέρα κι δὲ ἑβραῖος στέκει τώρα μπροστὰ στήν Παναγιά μὲ τὸ Χριστό.

Κοιτάζει ἀχόρταγα τὴ θεῖα ὁμορφιά, θαυμάζει τὴ μητρικὴ λατρεία. Καὶ χωρὶς νὰ τὸ νοιώσει σκύρει καὶ φιλεῖ τὴν Παναγιά, δὲ ἑβραῖος!

Στὸ σκύψιμό του ἀντίκρυσε τύνομα τοῦ καλλιτέχνη. "Ἐνα μεγάλο φῶς ἀστραψε στὴ σκοτεινή του μνήμη κι δλα διαμιᾶς τὰ θυμῆθηκε.

Στήν Παναγιά, ποὺ φίλησε, γνώρισε τὴν πεθαμένη μορφὴ τῆς δημοφῆς ἑβραιοπούλας, τὴν παλιὰ τοῦ συντρόφισσα. Μὰ τί κι ἀν εἴταν ἡ ἀμαρτιωλὴ γυναίκα του; τί κι ἀν συμβόλιζε τὴν Παναγιά στὸ μοναστήρι;

"Ο ἑβραῖος ξανασκύθει καὶ φιλεῖ τὴν Παναγιά, μὲ τὴν πιὸ δυνατὴ εὐλάβεια, κάθε ἀλλοιο πιστοῦ, προσκυνώντας τὴν ὑπέροχη δημοφιά, τὴν ἐμφρηγή γυναίκα!

ΑΙΓΑΙΛΙΑ Μ. ΚΑΡΑΒΙΑ

ΔΗΜΟΛΙΔΑΣΚΑΛΟΣ παιδαγωγός, μὲ τὶς παλιύτερες συστάσεις, εἰδίκειδες γιὰ μικρὰ παιδιά, ζητᾶ ιδιαίτερα μαθήματα σὲ οικογένειες ποὺ θέλουνε νὰ μορφώσουν τὰ παιδιά τους φυσικὰ κι ἀνθρωπινά. Πληροφορίες στὸ γραφεῖο μας.